

‘Geen ongecontroleerd politiek primaat’

Prof. Aalt Willem Heringa over tegenwicht van rechters

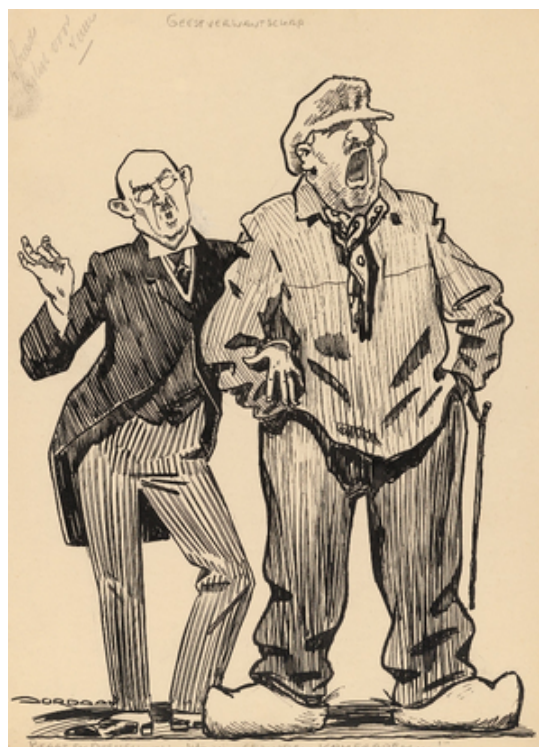
Tegen onbegrensde politiek zijn checks en balances van rechters nodig. Die stelling verdedigt prof.dr. Aalt Willem Heringa, hoogleraar aan de Universiteit van Maastricht, in het opgelaaide debat over al dan niet doorgeschoten rechterlijke activisme naar aanleiding van bekritiseerde vonnissen van de Hoge Raad en de Raad van State over zaken als stikstof, klimaat en gaswinning.

‘De grondwet, hoe zeer deze ook onhelder is op het stuk van democratie en rechtsstaat, wordt geweld aangedaan door het ongecontroleerde primaat voor de politiek te claimen’, schrijft Heringa. Er komt bij dat de rechterlijke macht dankzij de controle op bestuur en wetgever, ‘een staatsmacht is die juist bijdraagt aan het vertrouwen van de burger in de staat en de democratie als geheel’.

Het ‘strategisch procederen’ - inschakeling van de rechter als onderdeel van een lobby door belangengroepen - gebeurt in Nederland niet systematisch, blijkt uit een onderzoek naar burgeractivisme van Caelesta Braun en Rowie Stolk [Universiteit Leiden]. Maar het ontwikkelt wel steeds meer tot ‘een systematisch politiek-strategisch fenomeen’.

[Lees verder >](#)

Boze boeren

Het is niet voor het eerst. Van tijd tot tijd zijn boeren te horen op het Binnenhof. Wie herinnert zich niet Koekoek, de boerenleider die op de golven van boerenprotesten in de jaren '60 doordrong tot de Tweede Kamer? Vòdr de Boerenpartij waren er boerenpartijen. Die van 'boer' Braat bijvoorbeeld, voorman van de Plattelandsbond in de jaren '20 en '30. Ook toen al waren gevestigde partijen, vertegenwoordigd door nette

burgerheren, er als de kippen bij om de proteststemmen in te kapselen, zoals de tekenaar Jordaan haarfijn uitbeeldde.

[Lees verder >](#)

Prijsschieten op ambtenaren

Column

Roel Bekker, voormalig secretaris-generaal, hoogleraar arbeidsverhoudingen aan de Universiteit Leiden

'...het was prijsschieten op ambtenaren. Onbezonnen en laf. Onbezonnen omdat men zich niet realiseert dat dergelijke openlijke en ongefundeerde aanvallen op de ambtelijke dienst resulteren in erosie van die dienst. Het leidt tot indekken en cynisme waar juist lef en inzet gewenste kenmerken zouden moeten zijn. Laf, omdat men weet dat ambtenaren niet terug kunnen schieten en voor hun bescherming afhankelijk zijn van hun politieke leiders...'

[Lees de column >](#)

Duitsland

Unie & Lidstaten

Verdeelde CDU worstelt met opvolging van Angela Merkel

[Lees verder >](#)

Spanje

De politieke bekvechterij is in jaren nog nooit zo platvloers geworden

[Lees verder >](#)

Italië

Het wankele bouwwerk dat de tweede regering van Giuseppe Conti altijd al was, staat van alle kanten op instorten

[Lees verder >](#)

Slovenië

Op weg naar de zesde regering in tien jaar

[Lees verder >](#)

Agenda

4 maart 2020, Filmhuis Den Haag

[Film, vrouw en politiek met minister Sigrid Kaag](#)

Andere activiteiten

4 maart 2020, Den Haag

[Debat: Politiek of militair strategisch? Nederlandse defensie in het Midden-Oosten](#)

Democratie in Debat

10 maart 2020, Den Haag

[Politiek Café: Heeft de Tweede Kamer versterking nodig?](#)

Democratie in Debat

19 maart 2020, Den Haag

[Film & Debat: Carrousel](#)

Democratie in Debat

Nederland & Brexit

'Brexit stelt Nederland voor een duidelijke uitdaging: het relatieve gewicht van Nederland in de Europese Unie neemt toe, op het moment dat er zorgen zijn over de richting waarop die Unie zich ontwikkelt. Dat laatste wordt nog eens versterkt door de politieke zwakte van Duitsland als gevolg van het opvolgingsvraagstuk rond Bondskanselier Merkel.'

[> Lees verder](#)

Europa na Brexit: Deel I

Over CDA en Forum

Artikelen

Moet een partij als het CDA populistische partijen uitsluiten? Is dat wel in het belang van een 'nieuwe gemeenschappelijkheid'? Een column.

[> Lees verder](#)

Over flitsenquêtes

Een flitsenquête is vooral geschikt om een snel publiek-politiek effect te bewerkstelligen. Maar minder geschikt als onderzoeksinstituut. Een analyse.

[> Lees verder](#)

Over uitvoeringsdiensten

Niet een parlementair onderzoek, maar een onafhankelijke Raad voor het Overheidsfunctioneren is hard nodig. Een opinie.

[> Lees verder](#)

Over een zieke minister

Wie is op dit moment minister van Minister van Binnenlandse Zaken? Knops of toch nog Ollongren? Wat is de positie van de zieke minister? Een beschouwing.

[> Lees verder](#)

Over Wilders en de pers

Hoe lang houdt Geert Wilders' PVV de aandacht van de media vast? Verliest hij het van Thierry Baudet? Een analyse.

[> Lees verder](#)

Commissies als tovermiddel

Krakend Poldermodel

Ad hoc commissies waren in trek in de hoogtijdagen van het verzuilde consensus-bestuur, en zijn dat in de huidige gefragmenteerde en gepolariseerde politieke landschap nog steeds. [...] Of, zoals Ed Nijpels, zelf veelvuldig commissievoorzitter, het recent formuleerde: 'Politici bestrijden elkaars ideeën, maar de commissie is het tovermiddel van de democratie.'

> [Lees verder](#)

'Wie op een kieslijst staat, vertegenwoordigt een partij. Wie het partijlidmaatschap verliest, moet ook de Kamerzetel verliezen. In mijn ogen zou de Grondwet hiertoe gewijzigd moeten worden. Om dat te bevorderen zal 50PLUS met een initiatief komen.'

Henk Krol, fractievoorzitter van 50Plus in de Tweede Kamer, op 22 juni 2016 op Facebook, nadat zijn fractiegenoot Norbert Klein zich afscheidde van de ouderenpartij en ver voordat het afgescheiden kamerlid Femke Merel van Kooten [Partij voor de Dieren] aankondigde zich bij de ouderenpartij te willen voegen.

[Lees de post van Krol op Facebook](#)

En verder

Nieuws

'De geschiedenis herhaalt zich in de Eerste Kamer.' Een column.

[Lees verder >](#)

Fractievorming in het parlement staat vrij. Een overzicht.

[Lees verder >](#)

Van Juncker naar Von der Leyen. Een debat.

[Lees verder >](#)

'Europese Unie democratischer dan ooit.' Een proefschrift.

[Lees verder >](#)

Zeeuwse (Oud-)Kamerleden

Joba van den Berg
Andre Bosman
Niels van den Berge
Rutger Schonis
Tobias van Gent
Ad Koppejan
Jan Geluk
Huib Eversdijk
Jan Te Veldhuis
Siem Buijs

Moeizame ICT-projecten overheid

C2000
Aangiftesysteem douane
Digi-inhuur
JDS (Justitieel documentatiesysteem)
Persoonsgebonden budget 2.0 SVB
ICT-systeem NVWA
Informatiesysteem Defensie
OV-chipkaart
Elektronisch Patiëntendossier
Werk.nl

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)
[Europa in de wereld](#)
[Nederland en Europa](#)
[Beleid en toekomst](#)
[Wie doet wat](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Activiteiten](#)
[Publicaties](#)
[Europa](#)